

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet**Trafikverket**

781 89 Borlänge

Uppdrag till Trafikverket att vidareutveckla trafikledning och infrastrukturobjekt i Öresundsregionen

Regeringens beslut

Regeringen ger Trafikverket i uppdrag att redovisa

- hur myndigheten avser att arbeta med att utveckla och säkerställa effektiva trafikflöden i Öresundsregionen, samt
- om det finns förutsättningar för ett tidigare färdigställande av kapacitetshöjande åtgärder i järnvägssystemet i Skåne inom den nationella planen.

Trafikverket ska redovisa hur myndigheten arbetar med att utveckla och bedriva trafikledning, störningshantering, kapacitetsplanering samt beredskapsplanering för järnvägstrafiken i Öresundsregionen i dag. Trafikverket ska dessutom ta fram och redovisa en handlingsplan för hur myndigheten avser att arbeta med att vidareutveckla trafikledning, störningshantering, kapacitetsplanering samt beredskapsplanering i Öresundsregionen fram till 2030. Handlingsplanen ska innehålla en beskrivning av hur samarbetet med myndigheter i relevanta länder, internationella organisationer, samt berörda intressenter kan utvecklas, samt vilka förberedande aktiviteter som kan vidtas.

Trafikverket ska därför redovisa följande.

- Hur störnings- och redundanshantering sker inom relevanta forum inom exempelvis den del av godstransportkorridoren ScanMed som går genom Öresundsregionen.
- Hur informationsutbytet mellan Trafikverket och Banedanmark sker i dag avseende daglig trafikledning, hantering av störda lägen, planerade

banarbeten som medför förändrade tåglägen, samt kapacitets- och beredskapsplanering.

- Vilka operativa och strategiska arbeten rörande främst trafikledning som kan utvecklas, samt förslag till handlingsplan för dessa åtgärder, inför att den fasta förbindelsen över Fehmarn Bält öppnar.

Trafikverket kan även lämna förslag på hur kapacitets- och beredskapsplaneringen kan utvecklas, inför det att den fasta förbindelsen över Fehmarn Bält öppnar.

Dessutom bör Trafikverket beskriva förutsättningar och möjligheter för kapacitetsåtgärder på godsbangårdar i Skåne.

Inom ramen för uppdraget ska Trafikverket även redogöra för möjligheten att tidigarelägga en eller flera åtgärder som framgår av Trafikverkets redovisning av uppdraget att utreda kapacitetshöjande åtgärder i järnvägssystemet i Skåne (LI2023/02808) och som har inkluderats i den nationella trafikslagsövergripande planen för transportinfrastrukturen för perioden 2022–2033. I den sammantagna bedömningen av vilka åtgärder som bör prioriteras ska det övergripande transportpolitiska målet och samhällsekonomisk lönsamhet vara vägledande. Även underhålls- och reinvesteringsbehov och andra relevanta aspekter vägas in. Om Trafikverket anser att åtgärderna bör rangordnas i viss ordning med beaktande av åtgärdernas effekter och eventuella inbördes beroenden ska detta redovisas och motiveras. Trafikverket ska vidare redovisa vilka konsekvenser eventuella tidigareläggningar skulle medföra för genomförandet av övriga åtgärder i den nationella planen. Trafikverket ska även beskriva de samlade effekterna av eventuella tidigareläggningar.

Trafikverket ska även beskriva aktuell status och aktuellt planeringsläge för åtgärderna.

Regeringen ser positivt på utvecklingen av järnvägstrafiken i Skåne och dess nytta för såväl arbetspendling som godstrafik. Trafikverket fick därför den 26 oktober 2023 regeringens uppdrag att planera för åtgärder i järnvägssystemet i Skåne (LI2023/03475). Syftet med det uppdraget samt aktuellt uppdrag är att öka kapaciteten för godstrafiken på järnväg med sikte på att Fehmarn Bält-förbindelsen öppnas för trafik. Därför det viktigt att åtgärder för att förbättra kapaciteten i järnvägssystemet i Skåne kan komma till stånd utan för stora dröjsmål.

Redovisningen av uppdraget ska ge ett underlag inför kommande beslut inom transportinfrastrukturuområdet.

Trafikverket ska vid uppdragets genomförande inhämta synpunkter från berörda myndigheter och organisationer.

Uppdraget ska redovisas senast den 13 januari 2026 till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet).

För genomförandet av uppdraget får Trafikverket under 2025 använda högst 1 000 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 22 Kommunikationer uppförda anslaget 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur anslagsposten 11.1 Trimning och effektivisering samt miljöinvesteringar.

Uppdraget är en del av det i regeringens budgetproposition för 2025 aviserade godstransportpaketet.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen fortsätter sitt strategiska arbete med att stärka förutsättningarna för en effektiv godstrafik som främjar jobb och tillväxt i hela landet. Det behövs ett nationellt perspektiv som bidrar till utvecklingen av sammanhängande stråk och har en tydlig systemsyn och på så sätt bidrar till det nationella och internationella transportsystemets funktionalitet. Ett holistiskt, trafikslagsövergripande perspektiv behövs som inkluderar alla trafikslag, såväl väg- och järnvägstrafik som sjö- och luftfart. Sammantaget ska regeringens politik stärka förutsättningarna för godstransporterna i syfte att stärka näringslivets konkurrenskraft. Sverige är beroende av väl fungerande import- och exportflöden.

Öppnandet av den fasta förbindelsen över Fehmarn Bält, Fehmarn Belt Fixed Link, som planeras till 2030 kommer att leda till kortare transporttider samt ökad kapacitet, kvalitet och redundans för transporter mellan Skandinavien och övriga Europa.

Mot bakgrund av de kortare transporttiderna och den ökade infrastrukturkapaciteten som den fasta förbindelsen förväntas att medföra finns det en förväntan på att transporter på både väg och järnväg kommer att öka. I rapporten Kapacitetshöjande åtgärder i järnvägssystemet i Skåne (I2022/02419) anger Trafikverket att effekten på trafiken när Fehmarn Bält-

förbindelsen öppnar är svårbedömd, men konstaterar att det är klart att den främst kommer att påverka godstrafiken och fjärrtrafiken. Trafikverkets bedömning är att det i Sydsverige främst kommer att vara godstrafiken som drabbas av de allvarligaste kapacitetsbristerna under tidigt 2030-tal, men även persontrafiken kommer att påverkas. Förbigångar av godståg förväntas enligt Trafikverket öka som resultat av att högtrafikperioden blir längre, i kombination med att gods- och fjärrtrafiken ökar.

Effektiva transporter på järnväg över nationsgränser ställer krav på enkelhet vid gränsövergångar samt på att trafikledningen mellan länderna är väl utvecklad. Vid större störningar ställs än högre krav på samverkan för att minimera konsekvenserna av störningen. Ett väl utvecklat samarbete i Öresundsregionen för informationsspridning och hantering av störda lägen bidrar till att minimera konsekvenserna vid störningar och avvikelser inom järnvägstrafiken. Syftet med uppdraget är att nå ett väl utvecklat trafikledningssamarbete i Öresundsregionen, i samband med att den fasta förbindelsen över Fehmarn Bält öppnar.

Trafikverket bör mot bakgrund av detta få i uppdrag att vidareutveckla trafikledning och infrastrukturobjekt i Öresundsregionen.

På regeringens vägnar

Andreas Carlson

Olof Kjellström

Kopia till

Försvarsdepartementet/CF, EMF och ETU

Finansdepartementet/BA, BSÄ, K och SFÖ

Klimat- och näringslivsdepartementet/BK

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/RUL, TM och TP